

IX – PSIHOPATOLOGIJA

Moderator: Ana Kesić, Jelena Kostić

PRODROMALNI SIMPTOMI U RAZVOJU SHIZOFRENE PSIHOZE SA RANIM POČETKOM-NAŠA ISKUSTVA

Bojan Nedović, Miljana Stanojković-Nikolić, Jelena Kostić

Klinika zaštitu mentalnog zdravlja, KC Niš

Shizofrenija je bolest hroničnog toka koja se odvija kroz tri faze: prodromalnu, akutnu i hroničnu fazu koje odgovaraju promenama u mentalnom razvoju. Prodromalna faza se karakteriše izrazitom varijabilnošću simptoma i promenama ponašanja bolesnika, a tipično je da što bolest počne na ranijem uzrastu to je prodromalna faza nespecifičnija i teža za identifikaciju. U radu smo analizirali period prodromalnih simptoma kod 20 pacijenata starosti od 13 do 17 godina koji su razvili prvu epizodu shizofrene psihoze. Analizirane su promene u domenu ponašanja, mišljenja i afekta; domenu postignuća; domenu socijalnog funkcionisanja. Rukovodili smo se setom kriterijuma BSABS (Bonn Scale for the Assessment of Basic Symptoms), ispitivano je vreme javljanja simptoma, trajanje, učestalost, nivo anksioznosti koja ga prati, uticaj na funkcionisanje. U našem uzorku pacijenata najčešći prodromalni simptomi bili su difuzna anksioznost, iritabilnost, socijalno povlačenje i poremećaj spavanja. Interesovanje za rano prepoznavanje faze prodroma psihotične bolesti (tj. ispod praga za postavljanje dijagnoze, ali sa pojačanim intenzitetom patoloških procesa na različitim nivoima organizacije CNS) ishodi iz činjenice da je ova faza predstavlja najpovoljniji vremenski okvir za modifikaciju toka bolesti i sprečavanje hroniciteta.

Ključne reči: prodrom; shizofrenija sa ranim početkom

POSTOJE LI USPEŠNI PREVENTIVNI PROGRAMI POREMEĆAJA U ISHRANI?

Đurović Dušanka¹, Biljana Trifunović², Jelena Barna², Marija Tiosavljević³

*Departman za psihologiju, Fakultet za sport i Turizam, Univerzitet Edukacioni
Novi Sad; ²Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
³Udruženje psihologa Novi Pazar*

U radu se daje primer programa prevencije poremećaja ishrane kod adolescenata (Dalle Grave & De Luca, 1999) i njegovih efekata. Ovaj program zasnovan je na kognitivno-bihevioralnom konceptu poremećaja ishrane i ima za cilj smanjenje učestalosti sprovođenja dijeta i opsesije mršavog izgleda i niske telesne težine.

Evaluacija programa sprovedena je na 84 učenice iz dve srednje škole u Novom Sadu, od čega je 57 učenica pohađalo program, a 37 učenica su činile kontrolnu grupu. Primenjeni program prevencije trajao je ukupno šest nedelja i obuhvatio je šest susreta u trajanju od 90 minuta. Baterija upitnika samoprocene je zadavana eksperimentalnoj i kontrolnoj grupi pre implementacije programa, kao i 6 meseci nakon njegovog sprovođenja. Primenjeni su sledeći instrumenti: Upitnik za procenu ponašanja i navika povezanih sa poremećajima ishrane (ChEAT), Upitnik procene samopoštovanja (SES), Upitnik za procenu učestalosti sprovođenja dijeta kod adolescenata (ADS), kao i Test znanja o poremećajima ishrane, konstruisan za potrebe ovog istraživanja.

Rezultati istraživanja pokazuju da su šest meseci nakon sprovođenja programa ispitanice iz eksperimentalne grupe pokazale statistički značajno viši nivo znanja o poremećajima u ishrani u odnosu na kontrolnu grupu ($t(56)=-3.17, p<.01$). Autori zaključuju da program namenjen prevenciji poremećaja ishrane u školi može biti veoma koristan, jer se pokazao kao uspešan u povećanju nivoa znanja učesnika o rizicima za pojavu poremećaja ishrane.

učne reči: program prevencije poremećaja ishrane, evaluacija, adolescent

REMEĆAJ PONAŠANJA - ZNAČAJ SUBTIPIZACIJE U KLINIČKOJ PRAKSI

11. Okt. 2018. 14:11:11. 11. Okt. 2018. 14:11:11. Stanković, Dragana, Krsić